

Sylabus na rok akademicki: 2020/2021
Cykl kształcenia: 2020/2021-2025/2026

Opis przedmiotu kształcenia

Nazwa modułu/przedmiotu	Środowiskowe i żywieniowe uwarunkowania zdrowia (1)	Grupa szczegółowych efektów kształcenia	
		Kod grupy B C G	Nazwa grupy Naukowe podstawy medycyny Nauki przedkliniczne Prawne i organizacyjne aspekty medycyny
Wydział	Lekarski		
Kierunek studiów	lekarski		
Jednostka realizująca przedmiot	Katedra i Zakład Higieny		
Specjalność	nie dotyczy		
Poziom studiów	jednolite magisterskie X* I stopnia ☐ II stopnia ☐ III stopnia ☐ podyplomowe ☐		
Forma studiów	X stacjonarne X niestacjonarne		
Rok studiów	I	Semestr studiów:	☐ zimowy ☒ letni
Typ przedmiotu	☐ obowiązkowy ☐ ograniczonego wyboru ☒ wolnego wyboru/ fakultatywny		
Rodzaj przedmiotu	☐ kierunkowy ☒ podstawowy		
Język wykładowy	X polski ☐ angielski ☐ inny		

* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając na X

Liczba godzin

Forma kształcenia

Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytoryjne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego-obowiązkowe (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)	E-learning (EL)
--------------	----------------	----------------------------	--	--------------------------	------------------------------	---	--	---	----------------	--	------------------------	---	-----------------

Semestr zimowy:													
Kształcenie bezpośrednie (kontaktowe)													
Kształcenie zdalne synchroniczne													
Kształcenie zdalne asynchroniczne													
Semestr letni:													
Kształcenie bezpośrednie (kontaktowe)													
Kształcenie zdalne synchroniczne													
Kształcenie zdalne asynchroniczne		10											
Razem w roku:													
Kształcenie bezpośrednie (kontaktowe)													
Kształcenie zdalne synchroniczne													
Kształcenie zdalne asynchroniczne		10											
Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)													
C1. Nauczenie studentów holistycznego podejścia do poszukiwania przyczyn choroby w tym oddziaływania środowiska życia;													
C2. Znajomość czynników środowiskowych jak i industrializacji rzutujące na zachorowalność społeczeństwa, negatywnie wpływających na zdrowie;													
C3. Nauczenie studentów o zagrożeniach związanych z żywnością;													
C4. Nabycie umiejętności przez studentów do samodzielnego wyszukiwania najważniejszych informacji o wpływie zanieczyszczeń chemicznych i biologicznych na zdrowie człowieka przy uwzględnieniu różnych środowisk narażenia;													
C5. Przygotowanie studentów do przeprowadzenia analiz oceny ryzyka zdrowotnego ekspozycji na czynniki środowiskowe.													
Macierz efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć:													
Numer efektu uczenia się przedmiotowego	Numer efektu uczenia się kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol									
W 01	G.W5.	Wie i opisuje zależności oddziaływania czynników środowiskowych na zdrowie.	Prezentacja i raport	SE									
W 02	G.W4. G.W13.	Wie i opisuje elementy warunkujące zdrowie w holistycznym zdefiniowaniu.	Prezentacja i raport	SE									
W 03	B.W31.	Zna i posługuje się danymi ze źródeł (strony internetowe) informacji krajowej, europejskiej i światowej dotyczących zdrowia, epidemiologii i zagrożeń.	Prezentacja i raport	SE									
W 04	G.W2.	Wie, jakie zagrożenia są związane ze	Prezentacja i raport	SE									

		spożywaniem skażonej, zanieczyszczonej czy nadmiernie przetworzonej żywności.		
W 05	G.W2.	Wie, jakie zagrożenia są związane z przedmiotami codziennego użytku.	Prezentacja i raport	SE
U 01	G.U1.	Umie identyfikować i oszacować zagrożenia środowiskowe.	Prezentacja i raport	SE
U 02	C.U19.	Umie posługiwać się testami, ankietami.	Prezentacja i raport	SE
U 03	B.U14.	Umie dobrać narzędzie do badań przesiewowych i biomonitoringowych.	Prezentacja i raport	SE
U 04	B.U14.	Umie wyciągać wnioski z danych badawczych.	Prezentacja i raport	SE

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK – samokształcenie, EL- E-learning

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:

Wiedza: 5

Umiejętności: 4

Kompetencje społeczne: nie dotyczy

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	0
2. Godziny w kształceniu zdalnym (e-learning)	10
3. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	3
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	13
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	0,5
Uwagi	

Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty uczenia się)

Wykłady: nie dotyczy

Seminaria

1,2. Zmiany w środowisku człowieka: industrializacja, urbanizacja, klimat środowiska i a współczesne epidemie chorób cywilizacyjnych i zaburzeń zdrowia.

3,4. Czynniki hormonalnie czynne w środowisku i skutki ekspozycji.

5,6. Zaburzenia zdrowia i choroby związane z zanieczyszczeniem środowiska, populacje wrażliwe, biomonitoring i sposoby oceny stanu zdrowia.

7,8. Zagrożenia zdrowotne związane z żywnością. Pozostałości pestycydów i leków w żywności. Czynniki biologiczne występujące w żywności. Naturalne substancje antyodżywcze i toksyczne w żywności.

9,10. Zagrożenia związane z zabawkami i kosmetykami. Znaczenie odpowiednich opakowań do żywności w bezpieczeństwie zdrowotnym konsumentów.

Ćwiczenia: nie dotyczy

Inne: nie dotyczy

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Człowiek, środowisko, zagrożenie. Red. Np. Jerzy Zwoździak. Oficyna Wydawnicza PWR, 2002

2. Kolarzyk E: Wybrane problemy higieny i ekologii człowieka

– <http://www.e-nujag.cmuj.krakow.pl/materialy/higiena/Skrypt-tekst.pdf>

3. Wybrane numery kwartalnika Polskiego Towarzystwa Medycyny Środowiskowej – Medycyna Środowiskowa – Environmental Medicine.

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

1. Kołwzan B., Adamiak W., Grabas K., Pawełczyk A.: Podstawy mikrobiologii w ochronie środowiska. Oficyna Wydawnicza PWR, Wrocław 2005

1. 2.Siemiński M., Środowiskowe zagrożenia zdrowia, PWN, Warszawa, 2007

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...

Sala seminaryjna, rzutnik multimedialny.

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)

Znajomość fizjologii człowieka.

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę, kryteria i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny) UWAGA! Warunkiem zaliczenia przedmiotu nie może być obecność na zajęciach

Każda nieobecność musi być odrobiona, łącznie z dniami rektorskimi i godzinami dziekańskimi.

Obecność na zajęciach, aktywność - w tym opracowanie własnego zagadnienia / problemu i prezentacja na zajęciach (Prezentacja).

Ocena:	Kryteria zaliczenia przedmiotu na ocenę:
Bardzo dobra (5,0)	Obecność na wszystkich zajęciach lub ich odrobienie (nie więcej niż 1 nieobecność), aktywność na zajęciach (udział w dyskusjach, współpraca zespołowa, praca z tekstem prezentacja efektów pracy grupowej), opracowanie zagadnienia tematycznego i przedstawienie go w postaci prezentacji multimedialnej (bardzo dobre przygotowanie merytoryczne i sposób prezentacji, ciekawa, przejrzysta, estetyczna szata graficzna, zmieszczenie się z wystąpieniem w przysługującym czasie)
Ponad dobra (4,5)	Obecność na wszystkich zajęciach lub ich odrobienie (nie więcej niż 1 nieobecność), aktywność na zajęciach (udział w dyskusjach, współpraca zespołowa, praca z tekstem), opracowanie zagadnienia tematycznego i przedstawienie go w postaci prezentacji multimedialnej (bardzo dobre przygotowanie merytoryczne i sposób prezentacji, przejrzysta szata graficzna, zmieszczenie się z wystąpieniem w przysługującym czasie)
Dobra (4,0)	Obecność na wszystkich zajęciach lub ich odrobienie (nie więcej niż 1 nieobecność), aktywność na zajęciach (udział w dyskusjach, współpraca zespołowa, praca z tekstem), opracowanie zagadnienia tematycznego i przedstawienie go w postaci prezentacji multimedialnej (dobre przygotowanie merytoryczne i sposób prezentacji, zmieszczenie się z wystąpieniem w przysługującym czasie)
Dość dobra (3,5)	Obecność na wszystkich zajęciach lub ich odrobienie (nie więcej niż 1 nieobecność), aktywność na zajęciach (praca zespołowa, praca z tekstem), opracowanie zagadnienia tematycznego i przedstawienie go w postaci prezentacji multimedialnej (dobre przygotowanie merytoryczne i sposób prezentacji, niewielkie przekroczenie czasu prezentacji)
Dostateczna (3,0)	Obecność na wszystkich zajęciach lub ich odrobienie (nie więcej niż 1 nieobecność), aktywność na zajęciach (praca zespołowa, praca z tekstem), opracowanie zagadnienia tematycznego i przedstawienie go w postaci prezentacji multimedialnej (przygotowanie merytoryczne w stopniu dostatecznym, zrozumiały sposób prezentacji, niewielkie przekroczenie/skrócenie czasu prezentacji)
	Kryteria zaliczenia przedmiotu na zaliczenie (bez oceny)
zaliczenie	Nie dotyczy Wydziału Lekarskiego

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	Katedra i Zakład Higieny
Adres jednostki:	ul. J. Mikulicza-Radeckiego 7, 50-345 Wrocław
Numer telefonu:	71 784 1502
E-mail:	wl-10@umed.wroc.pl

Osoba odpowiedzialna za przedmiot (koordynator):	Prof. dr hab. Krystyna Pawlas
Numer telefonu:	71 784 1501
E-mail:	krystyna.pawlas@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:				
Imię i nazwisko:	Stopień / tytuł naukowy lub zawodowy:	Dyscyplina naukowa:	Wykonywany zawód:	Forma prowadzenia zajęć:
Krystyna Pawlas	prof. dr hab. n.med.	nauki o zdrowiu	nauczyciel akademicki, nauki o zdrowiu	seminaria
Iwona Markiewicz-Górka	dr biologii med.	nauki medyczne	nauczyciel akademicki, biotechnolog	seminaria

Data opracowania sylabusa

Imię i nazwisko autora (autorów) sylabusa:

30.09.2020 r.

Prof. dr hab. Krystyna Pawlas

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
KATEDRA I ZAKŁAD HIGIENY
kierownik
.....
prof. dr hab. Krystyna Pawlas

Podpis Dziekana wydziału zlecającego przedmiot:

.....
Iwona Markiewicz-Górka

